

**Bosna i Hercegovina
Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih
odnosa
S A R A J E V O**

**I N F O R M A C I J A
o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja
i vojne opreme u 2004. godini**

Sarajevo, februar 2005 godine

Bosna i Hercegovina
**Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih
odnosa**
S A R A J E V O
- Sektor za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja -

DIO I

Zakonodavno – pravni okvir izvoza i uvoza oružja i vojne opreme

Bosna i Hercegovina je kao članica UN i subjekt međunarodnog prava prihvatile i provodi odluke Vijeća sigurnosti UN, međunarodne konvencije i ostale međunarodne obaveze vezane za uvoz, izvoz i tranzit oružja i vojne opreme.

Donošenjem «Zakona o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme» (Sl.Glasnik BiH 5/03 i 33/03) i njegovom primjenom, osigurali su se jedinstveni državni principi u izdavanju dozvola za uvoz, izvoz, posredovanje i tranzit oružja i vojne opreme i omogućilo formiranje jedinstvene baze podataka o ovoj problematici, kao i kontinuirano izvještavanje nadležnih civilnih organa i vlasti Bosne i Hercegovine (Prva Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme za 2003 godinu, dostavljena je i razmatrana na Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u maju 2004 godine). Nakon donošenja zakona uslijedilo je donošenje podzakonskih akata, kojima je regulisana i razrađena primjena zakona odnosno pojedinih zakonom definisanih odredbi (Odluka o uvjetima i postupku registracije ugovora o proizvodnoj saradnji iz oblasti oružja i vojne opreme; Uputstvo o proceduri registracije pravnih i fizičkih lica u prometu oružjem i vojnom opremom; Uputstvo o reguliraju izvoza, uvoza, tranzita i posredovanja u prometu oružja i vojne opreme kao i Uputstvo o obavezama carinskih organa u provođenju Zakona o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme). Isto tako u cilju saradnje i usklađivanja propisa iz ove oblasti sa legislativom EU, Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Odlukom prihvati Pravila ponašanja EU o postupanju kod izvoza oružja, usvojena od strane Evropske unije, 8. juna 1998. godine (Prilog 1.) («Sl.Glasnik BiH» broj 40/02) a iz istih razloga izvršeno je i objavljanje «Zajedničke liste vojne opreme obuhvaćene Pravilima ponašanja EU o postupanju kod izvoza oružja» (Prilog 2.) («Sl.Glasnik BiH» broj 9/03). Na taj način se osigurala transparentnost u obavljanju ovih poslova, što doprinosi jačanju ugleda Bosne i Hercegovine u svijetu i omogućava proširenje međunarodne saradnje u ovoj oblasti.

Radi harmonizacije legislative Bosne i Hercegovine sa legislativom EU u oblasti uspostave režima kontrole nad robama dvostrukе namjene (Dual-list items), što je jedan od uslova za pristupanje Bosne i Hercegovine EU kao i NATO - programu Partnerstvo za mir, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je pokrenulo proceduru izmjena i dopuna postojećeg zakona, čime se uspostavlja režim kontrole nad robama dvostrukе namjene i spriječava njihova zloupotreba u nedozvoljene vojne i terorističke svrhe.

Nakon izmjena Zakona neophodno je i objavljivanje liste proizvoda dvostrukе namjene i pripadajućih tehnologija u skladu sa EU regulativom 1334/2000 i 149/2003, čime bi potpuno harmonizovali našu kontrolu izvoza/uvoza ovih roba sa međunarodnim standardima a posebno sa EU i postigao značajan napredak u pogledu kontrole izvoza na državnom nivou.

Suština svih naprijed navedenih propisa je da se u Bosni i Hercegovini dozvola za uvoz i izvoz, tranzit ili posredovanje izdaje samo onim pravnim i fizičkim licima koja su registrovana kod Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i za svaku dozvolu je neophodna prethodna saglasnost Ministarstva inostranih poslova BiH, Ministarstva sigurnosti BiH i Ministarstva odbrane BiH. Radi efikasnije kontrole Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa prije izdavanja dozvola vrši konsultacije sa EUFOR-om (uz prezentaciju Obrasca 5 od strane EUFOR-a), budući da je i za samo kretanje ovih vrsta roba kroz Bosnu i Hrcegovinu neophodna saglasnost EUFOR -a.

U sklopu reformi odbrane u Bosni i Hercegovini koje se odnose na reforme u oblasti političke kontrole nad proizvodnjom i izvozom naoružanja i vojne opreme u okvirima Bosne i Hercegovine donesen je i Zakon o proizvodnji naoružanja i vojne opreme («Sl.Glasnik BiH» broj 9/04), kojim je propisana procedura za izdavanje dozvola za bavljenjem proizvodnjom i remontom naoružanja i vojne opreme kao i nadležnosti državnih i entitetskih organa nad provođenjem ovog zakona. Na osnovu ovog zakona doneseni su slijedeći podzakonski akti:

- Uputstvo o načinu obavljanja stalnog nadzora i izvještavanja u proizvodnji i remonu naoružanja i vojne opreme (« Službeni glasnik BiH» broj 28/04)
- Uputstvo o inspekcijskom nadzoru u proizvodnji i remont naoružanja i vojne opreme (« Službeni glasnik BiH» broj 28/04)
- Uputstvo o proceduri izdavanja dozvola pravnim licima za proizvodnju i remont naoružanja i vojne opreme i načinu vođenja evidencije u centralnom registru («Službeni glasnik BiH» broj 36/04).

DIO II

Izdate dozvole za izvoz, uvoz i tranzit naoružanja i vojne opreme

U skladu sa obavezama koje su propisane Zakonom o uvozu i izvozu oružja i vojne opreme («Službeni glasnik BiH» , br. 05/03 i 33/03), «Zajedničkoj liste vojne opreme obuhvaćene pravilima ponašanja Evropske unije o postupanju kod izvoza oružja» («Službeni glasnik BiH» , broj 09/03), i provedbenih podzakonskih akata («Službeni glasnik BiH» , broj 14/03), obaveza svih učesnika u prometu oružjem i vojnom opremom je da se registruju u poseban Registar u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH. Do danas je registrovano 94 pravna i fizička lica za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa oružjem i municijom, od čega je 73 stalne i 21 privremena registracija.

U 2004 godini izdato je ukupno 356 dozvola, od čega je 191 dozvola za izvoz oružja i vojne opreme, 128 dozvola za uvoz oružja i vojne opreme i 37 dozvola za uvoz u BiH radi izvoza u treće zemlje.

Na izvoz oružja i vojne opreme u 2004 godini uticaja su imali i stavovi izraženi u Kominikeu Upravnog odbora za implementaciju mira od 25.06.2004 godine, kada je naglašena potreba za nastavkom uništavanja viška oružja i municije koja se nalazi u Oružanim snagama BiH. U tom cilju došena je Instrukcija o utvrđivanju i obavezi poštovanja rokova o zabrani prometa malog i lakog naoružanja Oružanih snaga BiH («Službeni glasnik BiH» , broj 5/03) kojom je predviđeno da se dana 01.01.2005 godine višak svog lakog i malog naoružanje, koje se zatekne u Oružanim snagama BiH, proglaši količinom za uništavanje. Obzirom da znatne ugovorene količine malog i lakog naoružanja nisu izvezene do 31.12.2004 godine, a u cilju poštivanja ugovorenih obaveza prema kupcima, Ministarstvo odbrane BiH je izdalo Naredbu broj:11-03-3082/04 od 15.12.2004 godine kojom se propisuje obaveza da se roba za koju postoji izvozna dozvola Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, prikupi na Naredbom određenim lokacijama i plombira. Plombiranje će izvršiti EUFOR i ujedno će odbriti produženje Obrasca 5. za šest mjeseci.

Ukupna vrijednost prema izdatim dozvolama za izvoz, a na osnovu pro-faktura koje su dostavljene uz zahtjeve za izdavanje dozvola preduzećima izvoznicima, iznosila je oko 35.000.000 € (Dio III). Izvoz je izvršen u ukupno 39 zemlja svijeta i to:

Austrija	Belgija	Brazil
Češka	Engleska	Filipini
Francuska	Grčka	Hrvatska
Indija	Irak	Island
Italija	Izrael	Japan
Južnoafrička Republika.	Jordan	Kanada
Kipar	Kolumbija	Kuvajt
Latvia	Litvania	Mađarska
Makedonija	Malezija	Norveška
Novi Zeland	USA	Njemačka
Rumunija	Rusija	Saudijska Arabija
SiCG	Slovačka	Slovenija

Švajcarska

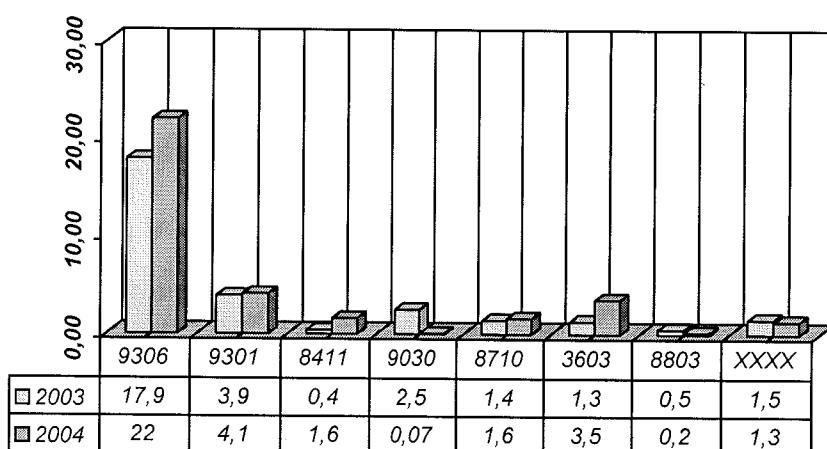
Turska

Ukrajina

U protekloj godini Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je, u skladu sa zakonom propisanim ovlaštenjima, izvršilo opoziv tri već izdate dozvola za izvoz, radi toga što je Ministarstva vanjskih poslova BiH povuklo svoje prethodno izdate saglasnosti (Venecuela, Čad i Ruanda)

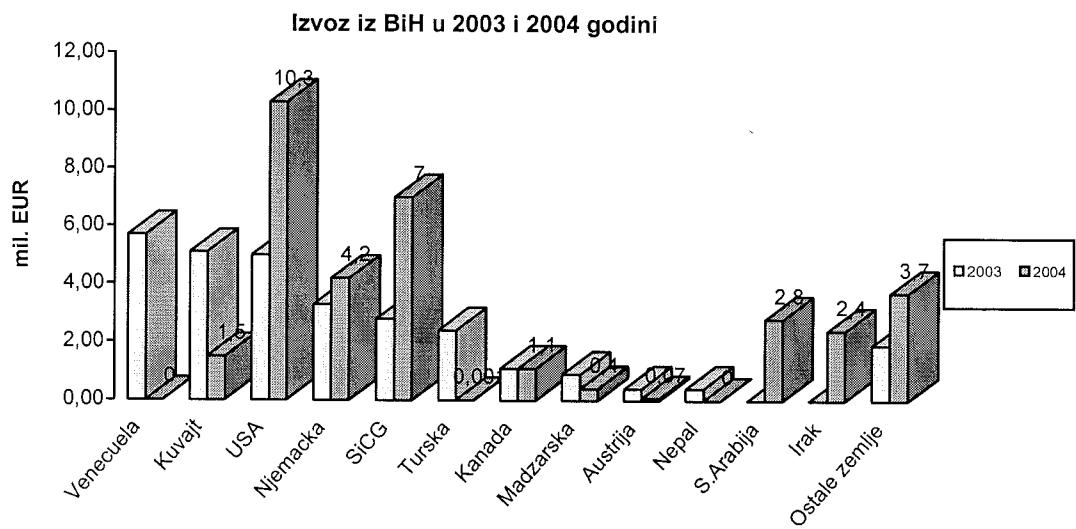
Struktura roba koje su izvožene, obuhvatale su proizvode iz 24 tarifna broja.

Struktura izvoza roba iz BiH po tarifnim brojevima u 2003 i 2004 godini

- 9306 Bombe, granate, torpedo, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi, streljivo (patrone) i ostalo streljivo i projektili i njihovi dijelovi, uključujući sačmu i čepove za patronе
- 9301 Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz T.B 9307
- 8411 Turbomlazni motori, turboproperelni motori i druge plinske turbine
- 9030 Osciloskopi, spektralni analizatori i ostali instrumenti i aparati za mjerjenje ili ispitivanje električnih veličina, instrumenti i aparati za mjerjenje ili otkrivanje alfa-, beta-, gama- rentgenskih, svemirskih ili ostalih ionizirajućih zračenja
- 8710 Tenkovi i druga oklopna borbena vozila, uključujući i opremanja naoružanjem i njihovi dijelovi
- 3603 Sporogoreći štapini, detonirajući štapini, udarne i eksplozivne kapsule, upaljači, električni detonatori
- 8803 Dijelovi proizvoda iz tarifnih brojeva 8801(Baloni i zračni brodovi, jedrilice, pilotirani zmajevi i ostale letjelice bez pogona) i 8802 (Ostale letjelice helikopteri, avioni, svemirske letjelice)
- XXXX Ostale robe

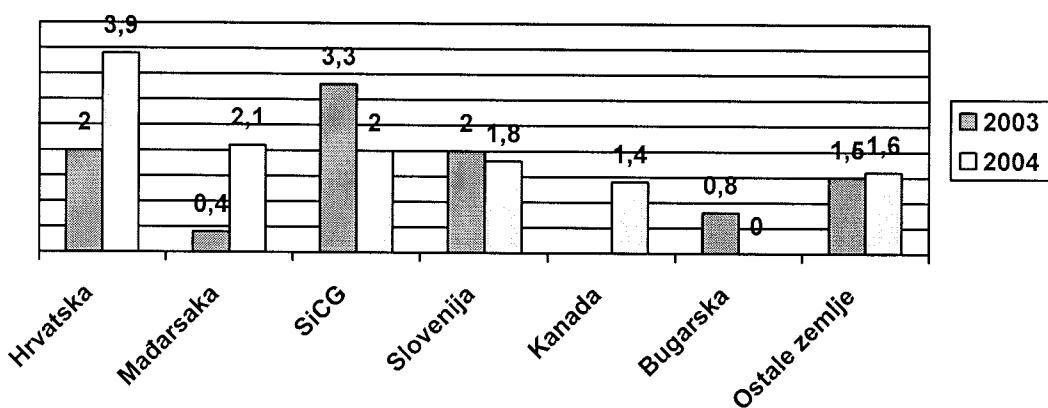
Prema vrijednosti ukupno izdatih dozvola za izvoz roba, od navedenih zemalja, oko 95% vrijednosti izvezeno je u slijedeće zemalje.

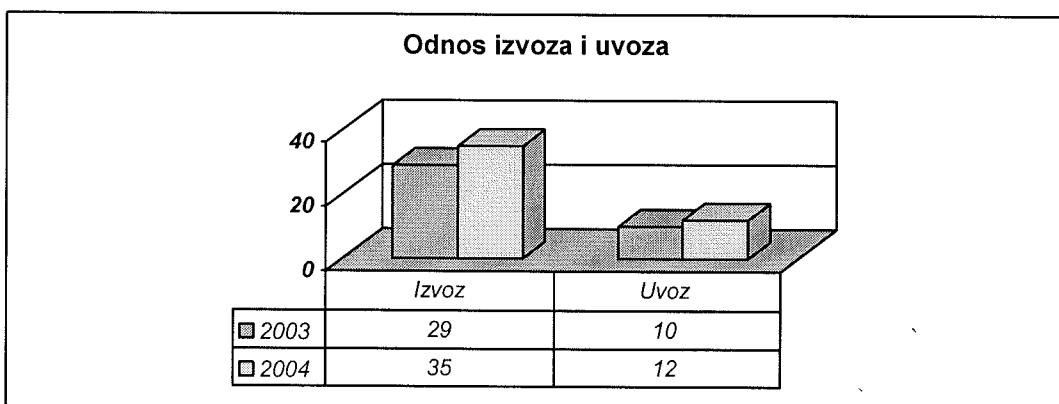
U toku 2004 godine iskazana vrijednost za uvoz naoružanja i vojne opreme u BiH iznosila je preko 12.000.000 €, iz 17 zemalja svijeta (Dio IV) i to:

Hrvatska	Mađarska	SiCG
Slovenija	Kanada	USA
Češka	Rusija	Španija
Austrija	Turska	Kina
Švicarska	Island	Njemačka
Italija	Južnoafrička Republika	

Prema vrijednosti ukupno izdath dozvola za uvoz roba, od navedenih zemalja, preko 85% vrijednosti uvezeno je iz slijedećih 6 zemalja.

Obzirom na uslove poslovanja u zemlji i odnose koji vladaju na svjetskom tržištu naoružanja i vojne opreme ostvareno je povećanje izvoza u odnosu na prethodnu godinu za 5%, ali je isti tako došlo i do povećanja uvoza ovih roba za približno 10%. Posmatrajući ukupan odnos izvoza i uvoza može se zaključiti da su ostvareni značajni rezultati, odnosno da je izvoz 3 puta veći od uvoza.

U cilju što boljeg osposobljavanja lica koja rade u samom procesu izdavanja dozvola za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme na državnom i entitetskim nivoima, u saradnji sa Ambasadom SAD u Sarajevu organizovana su četri seminara, na kojima je učestvovalo oko 80 državnih službenika (Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo odbrane, Državne granične službe, Uprave za indirektno oporezivanje, entitetskih ministarstava odbrane i carinskih službi). Teme koje su bile zastupljene na seminarima odnosile su se na: Modele zakona i provedbenih propisa iz oblasti kontrole izvoza/uvoza naoružanja i vojne opreme; Klasifikaciji roba za vojnu i dvojnu namjenu kao i Izdavanje izvoznih dozvola.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je u saradnji sa ostalim državnim ministarstvima koja su uključena u proces izdavanja dozvola, izvršilo tehničke pripreme za prihvatanje i uvođenje automatskog sistema odobravanja dozvola «Tracker» i u tom cilju je urađena je lokalna mreža (LAN) u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i izvršeno je obezbjeđenje umrežavanja navedenog sistema (Frame Relay).

Sarajevo, februar 2004 godine

DIO III

DOZVOLE IZDATE ZA IZVOZ IZ BiH PREMA DRŽAVAMA KRAJNJIM KORISNICIMA

Austrija

Broj izdatih dozvola za izvoz **5**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Puške
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Topovske kapsle

Belgija

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Minobacač

Brazil

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Češka Republika

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Engleska

Broj izdatih dozvola za izvoz **15**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Automatsko pješadijsko naoružanje
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Start patrone; Čaure za počasnu paljbu

Filipini

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Francuska

Broj izdatih dozvola za izvoz **3**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Granate

Grčka

Broj izdatih dozvola za izvoz **4**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Kapisle

Hrvatska

Broj izdatih dozvola za izvoz **7**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3603	Sporogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapisle; upaljači; električni detonatori	Inicijalne kapisle; Vježbovni udarni detonatori
2	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Start pištolji
3	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Inicijalne kapisle; Municija; Simulator topovskog udara

Indija

Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8803	Dijelovi proizvoda iz tarifnih brojeva 8801 i 8802	Dijelovi za avionski motor

Irak

Broj izdatih dozvola za izvoz **5**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Automatsko pješadijsko naoružanje
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

IslandBroj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Demolirajući blokovi

ItalijaBroj izdatih dozvola za izvoz **3**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Patrone za omamljivanje stoke

IzraelBroj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Automatsko pješadijsko naoružanje
2	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 i 9304	Rezervni dijelovi za automatsko pješadijsko naoružanje
3	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Kapisle

JapanBroj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Južnoafrička Republika Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

JordanBroj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

KanadaBroj izdatih dozvola za izvoz **3**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Poluautomatsko pješadijsko naoružanje; Puške
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

KiparBroj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, uključujući i opremljena naoružanja i njihovi dijelovi	Dijelovi motora za tenk

KolumbijaBroj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Minobacači
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

KuvajtBroj izdatih dozvola za izvoz **6**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, uključujući i opremljena naoružanja i njihovi dijelovi	Motor za tenk; Dijelovi za tenk
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

LatviaBroj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Litvania

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

R/ b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Mađarska

Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3603	Sporogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle; upaljači; električni detonatori	Inicijalne kapsle
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Inicijalne kapsle

Makedonija

Broj izdatih dozvola za izvoz **5**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9013	Uredaji sa tečnim kristalima koji ne predstavljaju proizvode navedene u drugim tarifnim brojevima	Optički nišan; Dijelovi optoelektronskih sprava
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Granate

Malezija

Broj izdatih dozvola za izvoz **3**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Kapsle;
2	4911	Ostali štampani materijali, uključujući štampane slike i fotografije	Izložbeni panoi

Norveška

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

	dijelovi	
--	----------	--

Novi Zeland

Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Čaure

Njemačka

Broj izdatih dozvola za izvoz **10**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3603	Sporogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle; upaljači; električni detonatori	Inicijalne kapsle
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila uglavnom namjenjena za prevoz lica (osim vozila iz tarifnog broja 8702)	Automobil Pitzgauer
3	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Puške
4	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
5	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Start patronе

Rumunija

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3603	Sporogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle; upaljači; električni detonatori	Inicijalne kapsle

Rusija

Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8802	Ostali vazduhoplovi (helikopteri, avioni)	Helikopter Gazelle
2	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Puška
3	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

Saudijska Arabija Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Srbija i Crna Gora Broj izdatih dozvola za izvoz **44**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	2904	Sulfo-, nitro-, ili nitrozo derivati ugljikovodonika, halogenovani ili nehalogenovani	TNT
2	3601	Barut	Barut; Raketno gorivo
3	3602	Pripremljeni eksploziv, osim baruta	Niskobrizantni eksploziv
4	3603	Sporogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle; upaljači; električni detonatori	Inicijalne kapsle; Detonatorske kapsle
5	8471	Mašine za automatsku obradu podataka i njihove jedinice	Dijelovi za kriptouređaje
6	8525	Predajnici za radio-telefoniju, radio-tegrafiju, radio-difuziju ili uključujući sa ugrađenim prijemnikom ili aparatom za snimanje ili reprodukciju zvuka	Dijelovi za radar
7	8529	Dijelovi pogodni za upotrebu isključivo ili uglavnom za aparate iz tar.broja 8525 do 8528	Podvožak za radar
8	8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, uključujući i opremljena naoružanja i njihovi dijelovi	Dijelovi za tenk
9	9013	Uređaji sa tečnim kristalom koji ne predstavljaju proizvode navedene u drugim tarifnim brojevima	Optički nišani; Nišanske sprave;
10	9030	Osciloskopi, spektralni analizatori i ostali instrumenzi i aparati za mjerjenje ili ispitivanje	Materijali za hemijski detektor; Mjerač radioaktivne kontaminacije; Detektor radioaktivnog zračenja
11	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Patrone za nabijanje eksera; Municija; Dijelovi za granate; Olovno-antimonska sačma

SlovačkaBroj izdatih dozvola za izvoz **3**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i	Inicijalne kapsle; Municija

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

		slična vojna municija i njihovi dijelovi	
--	--	--	--

Slovenija

Broj izdatih dozvola za izvoz **5**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8540	Termionske, hladnokatodne i fotokatodne elektronske cijevi	Pojačivač slike
2	9013	Uredaji sa tečnim kristalom koji ne predstavljaju proizvode navedene u drugim tarifnim brojevima	Periskop za tenk
3	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Švajcarska

Broj izdatih dozvola za izvoz **13**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila uglavnom namjenjena za prevoz lica (osim vozila iz tarifnog broja 8702)	Protivoklopno bestrzajno sredstvo M40 A1
2	9023	Instrumenti, aparati i modeli namjenjeni za demonstriranje	Granate
3	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Automatsko pješadijsko naoružanje; Puška
4	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
5	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Turska

Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Granate; Upaljači za municiju

Ukrajina

Broj izdatih dozvola za izvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Inicijalne kapsle

USABroj izdatih dozvola za izvoz **28**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9013	Uređaji sa tečnim kristalom koji ne predstavljaju proizvode navedene u drugim tarifnim brojevima	Optički nišan; Dijelovi za optički nišan
2	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Automatsko pješadijsko naoružanje; Poluautomatsko pješadijsko naoružanje; Puške; Minobacači; Tenkovi
3	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 do 9304	Dijelovi i pribor za minobacače
4	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Granate; Redenici

DIO IV

DOZVOLE IZDATE ZA UVOZ U BiH PREMA DRŽAVAMA IZVOZNICAMA

Austrija

Broj izdatih dozvola za uvoz **10**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv
2	4202	Kovčevi, torbe za pribor za putovanja ... futrole za puške, futrole za pištolje, futrole za dvoglede	Futrole za pištolje; Futrole za rezervni okvir
3	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Puške
4	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
5	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške; Sportske puške
6	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 do 9304	Rezervni okvir; Sportska optika
7	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Topovske kapsle

Bugarska

Broj izdatih dozvola za uvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	2920	Estri drugih neorganiskih kiselina nemetala	Pentrit
2	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Tehnički eksploziv TNT

Republika Češka

Broj izdatih dozvola za uvoz **6**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv
2	3603	Sproporeći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle ...	Štapin
3	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
4	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške

5	9304	Ostalo oružje (opružne, vazdušne, ili gasne puške i pištolji, pendreci) izuzev iz broja 9307	Policijske palice; Vazdušna puška
6	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 do 9304	Dijelovi za lovačku pušku

Hrvatska

Broj izdatih dozvola za uvoz **25**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3601	Barut	Nitrocelulozni barut
2	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv; Tehnički eksploziv;
3	3603	Sprogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle ...	Deto. štapin; Sporo. štapin; Detonatori; Neelektrični detonatori; Rudarska kapsla
4	3604	Pirotehnički proizvodi za vatromet, signalne rakete, rakete protiv grada ...	Pirotehnički proizvodi
5	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
6	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške; Start pištolj
7	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 do 9304	Dijelovi za lovačku pušku, pištolje i poluautomatsku pušku
8	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Island

Broj izdatih dozvola za uvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3601	Barut	Barut

Italija

Broj izdatih dozvola za uvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačka puška

Južnoafrička Republika

Broj izdatih dozvola za uvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolj

Kanada

Broj izdatih dozvola za uvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačka puška
2	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Redenik

Kina

Broj izdatih dozvola za uvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji

Mađarska

Broj izdatih dozvola za uvoz **5**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3601	Barut	Barut
2	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv

Njemacka

Broj izdatih dozvola za uvoz **5**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3926	Ostali proizvodi od plastičnih masa i proizvodi od ostalih materijala iz tarifnih brojeva 3901 do 3914	Plastične lisice
2	4203	Odjeća i pribor za odjeću, od kože ili umjetne kože	Rukavice za staklo; Zakačke za palice
3	7326	Ostali proizvodi od željeza	Lisice za noge
4	8109	Cirkon i proizvodi od cirkona, uključujući otpatke i lomljevinu	Cirkonijum - metalni prah
5	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačka puška; Sportska puška

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

6	9304	Ostalo oružje (opružne, vazdušne, ili gasne puške i pištolji, pendreci) izuzev iz broja 9307	Polijske palice; Sprej paprika
---	------	--	--------------------------------

Rusija

Broj izdatih dozvola za uvoz **3**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolj
2	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške; Vazdušne puške i pištolji

Srbija i Crna Gora

Broj izdatih dozvola za uvoz **34**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv
2	3603	Sprogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle ...	Deto. štapin; Sporo. štapin; Inicijalna kapsla; Dijelovi za mine
3	3604	Pirotehnički proizvodi za vatromet, signalne rakete, rakete protiv grada ...	Pirotehnički proizvodi
4	8803	Dijelovi proizvoda iz tarifnih brojeva 8801 i 8802	Rezervni dijelovi za helikopter i avion; Alat i pribor za popravku helikoptera i aviona
5	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
6	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške; Sportske puške
7	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 do 9304	Dijelovi za pušku
8	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Slovenija

Broj izdatih dozvola za uvoz **20**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3601	Barut	Crni barut
2	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv; Tehnički eksploziv
3	3603	Sprogoreći štapini; detonirajući štapini; udarne i eksplozivne kapsle ...	Deto. štapin; Sporo. štapin; Električni detonatori

4	3604	Pirotehnički proizvodi za vatromet, signalne rakete, rakete protiv grada ...	Pirotehnički proizvodi
5	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
6	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške
7	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Španija

Broj izdatih dozvola za uvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške

Švicarska

Broj izdatih dozvola za uvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Automati;
2	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
3	9305	Dijelovi i pribor za proizvode iz tarifnog broja 9301 do 9304	Okvirovi za municiju

Turska

Broj izdatih dozvola za uvoz **2**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9302	Revolveri i pištolji, osim onih iz tarifnog broja 9303 i 9304	Pištolji
2	9303	Ostalo vatreno oružje i slične naprave što djeluju paljenjem eksplozivnog punjenja	Lovačke puške

USA

Broj izdatih dozvola za uvoz **7**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3601	Barut	Crni barut

2	8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, uključujući i opremljena naoružanja i njihovi dijelovi	Dijelovi za tenk
3	8803	Dijelovi proizvoda iz tarifnih brojeva 8801 i 8802	Dijelovi za helikopter
4	9301	Vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307	Puške
5	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija; Okvirovi za municiju; Dijelovi puške;

DIO V

DOZVOLE IZDATE ZA UVOZ U BiH RADI IZVOZA U TREĆE ZEMLJE PREMA DRŽAVAMA KRAJNJIM KORISNICIMA

Irak

Broj izdatih dozvola za izvoz **1**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Municija

Kuvajt

Broj izdatih dozvola za uvoz **22**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, ukjelučujući i opremljena naoružanja i njihovi dijelovi	Dijelovi za tenk

Srbija i Crna Gora

Broj izdatih dozvola za uvoz **7**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	3602	Pripremljeni eksplozivi, osim baruta	Privredni eksploziv
2	8411	Turbomlazni motori, turboproperelni motori i druge plinske turbinr	Turbomlazni motor; Hidro pumpe
3	8527	Prijemnici radio-telefonije, radio-telegrafije i radiodifuzije ukjelučujući i prijemnike ...	Komplet radio uređaja
4	8529	Dijelovi pogodni za upotrebu isključivo ili uglavnom za aparate iz brojeva 8525 do 8528	Radarski uređaji; Dijelovi radara

USA

Broj izdatih dozvola za uvoz **7**

r/b	Tarifna oznaka	Naziv	Opis naimenovanja
1	9306	Bombe, granate, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	Mine 82 mm

PRILOG 1.

**PRAVILA PONAŠANJA EVROPSKE UNIJE
O POSTUPANJU KOD IZVOZA ORUŽJA**

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

**KODEKS EVROPSKE UNIJE
O PONAŠANJU KOD IZVOZA ORUŽJA**

VIJEĆE EVROPSKE UNIJE,

RADEĆI na zajedničkim kriterijima dogovorenim u Luxemburgu i Lisabonu 1991. i 1992. godine,

PRIHVATAJUĆI posebnu odgovornost država izvoznica oružja,

ODLUČNO da postavi visoke standarde koje je potrebno poštivati kao minimum za rukovođenje i ograničenje transfera konvencionalnog oružja od strane svih država članica, kao i da jačaju razmjenu relevantnih informacija sa ciljem postizanja veće transparentnosti,

ODLUČNO da spriječi izvoz opreme koja bi se mogla koristiti za unutrašnju represiju ili međunarodnu agresiju ili koja bi mogla doprinijeti regionalnoj nestabilnosti,

ŽELEĆI da u okviru zajedničke, vanjske politike i sigurnosti (CFSP) ojača saradnju i promovira usaglašenost na polju izvoza konvencionalnog oružja,

PRIMAJUĆI K ZNANJU komplementarne mjere poduzete protiv nedozvoljenih transfera, u obliku EU Programa za sprječavanje i borbu protiv nedozvoljene trgovine oružjem,

PRIHVATAJUĆI ŽELJU Država članica za održanjem odbrambene industrije kao dijela njihove industrijske osnove kao i njihovog napora za odbranu, kao i

PRIHVATAJUĆI da Države imaju pravo transfera sredstava samo-odbrane, dosljedno pravu na samo-odbranu na osnovu Povelje Ujedinjenih naroda,

IZDALO JE sljedeći KODEKS PONAŠANjA zajedno sa operativnim odredbama:

KRITERIJ JEDAN

Poštivanje međunarodnih obaveza Država članica EU, a posebno sankcija koje je utvrdilo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda, kao i onih koje je utvrdila Zajednica, sporazumi o ne širenju i o drugim predmetima, kao i drugih međunarodnih obaveza

Licenca na izvoz se mora odbiti ako odobrenje ne bude zadovoljilo, između ostalog, sljedeće:

- a) međunarodne obaveze država članica i njihovu predanost na provedbu embarga na oružje koje su donijele UN, OSCE i EU;
- b) međunarodne obaveze država članica po Međunarodnom ugovoru o neširenju nuklearnog naoružanja, Konvenciji o biološkom i toksičnom naoružanju i Konvenciji o hemijskom naoružanju;
- c) obaveze država članica u okviru Australijske grupe, režimu kontrole raketne tehnologije, Grupe isporučilaca nuklearnog naoružanja i Wassenaar aranžmana;
- d) obaveza država Članica da ne izvoze ni jedan oblik protiv-pješadijskih mina.

KRITERIJ DVA

Poštivanje ljudskih prava u zemlji krajnjeg odredišta.

Procjenivši stav zemlje primaoca, prema relevantnim principima utvrđenim pomoću međunarodnih instrumenata za ljudska prava, države članice:

- a) neće izdati izvoznu licencu, aka postoji rizik da bi se predloženi izvoz mogao koristiti za internu represiju,
- b) bit će posebno oprezne kod izdavanja licence od slučaja do slučaja, i vodeći računa o prirodi opreme, zemljama gdje su ozbiljna kršenja ljudskih prava utvrđena od strane mjerodavnih organa UN, Vijeća Evrope ili Evropske unije.

U tu svrhu, oprema koja bi se mogla koristiti za internu represiju obuhvata, između ostalog, opremu gdje postoji dokaz za korištenje ove ili slične opreme za internu represiju od strane predloženog krajnjeg korisnika, ili gdje ima razloga da se vjeruje da će oprema promijeniti svoju krajnju namjenu ili krajnjeg korisika i koristiti za internu represiju. U skladu sa stavom 1. Operativnih odredbi ovog Kodeksa, potrebno je razmatrati pažljivo karakter opreme, posebno ako je namjenjena za interne sigurnosne svrhe. Interna represija uključuje pored ostalog, mučenje, i ostale forme okrutnog, nehumanog i ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja, pogubljenja po kratkom postupku ili proizvoljnih egzekucija, nestanka, proizvoljnog zatvaranja i drugih formi težih kršenja ljudskih prava i fundamentalnih sloboda, kako je to utvrđeno u relevantnim međunarodnim instrumentima za ljudska prava, uključujući i Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima i međunarodnoj Odredbi o građanskim i političkim pravima.

KRITERIJ TRI

Interna situacija u zemlji krajnjeg odredišta, kao funkcija postojanja tenzija ili oružanih konflikata.

Države članice neće dozvoliti izvoz koji bi izazvao ili produžio oružane sukobe ili otežao postojeće zategnutosti ili konflikte u zemlji krajnjeg odredišta.

KRITERIJ ČETIRI

Očuvanje regionalnog mira, sigurnosti i stabilnosti.

Države članice neće izdati licencu ako postoji jasan rizik da bi namjeravani primalac koristio predloženi izvoz agresijom na drugu zemlju ili silom postavio zahtjev na teritoriju.

Kod razmatranja ovih rizika, države članice će uzeti u obzir, između ostalog, i sljedeće:

- a) postojanje ili sličnost oružanog konflikta između zemlje primaoca i neke druge zemlje;
- b) zahtjev na teritoriju susjedne zemlje, koji je zemlja primalac u prošlosti pokušala ili prijetila da će uzeti silom;
- c) da li će opremu biti moguće koristiti za nešto drugo, osim za zakonite svrhe nacionalne sigurnosti i odbrane zemlje primaoca;
- d) potreba da se negativno ne utječe na regionalnu stabilnost, ni na koji način.

KRITERIJ PET

Nacionalna sigurnost države članice ili teritorije čiji su vanjski odnosi odgovornost države članice, kao i prijateljskih i savezničkih zamalja.

Države članice će uzeti u obzir:

- a) potencijalni efekat predloženog izvoza na njihovu odbranu i interes sigurnosti kao i interes prijateljskih savezničkih zamalja i drugih država članica, istovremeno priznajući da ovaj faktor ne može utjecati na razmatranje kriterija o poštivanju ljudskih prava i o miru u regionu, sigurnosti i stabilnosti;
- b) rizik korištenja predmetnih roba protiv njihovih snaga ili snaga prijateljskih, savezničkih ili drugih država članica;
- c) rizik nepoželjnog inžinjeringu ili nemjeravanog transfera tehnologije.

KRITERIJ ŠEST

Ponašanje zemlje kupca u pogledu međunarodne zajednice, a posebno u odnosu na terorizam, karakter njezinih alijansi i poštivanje međunarodnog prava.

Države članice će voditi računa između ostalog o podacima zemlje kupca u odnosu na:

- a) njezinu podršku ili podsticanje terorizma i međunarodnog organiziranog kriminala;
- b) njezinu usaglašenost sa njezinim međunarodnim obavezama, posebno o neupotrebi sile, uključujući međunarodno humanitarno pravo koje se primjenjuje na međunarodne i nemeđunarodne konflikte;
- e) njezinu predanost ne širenju i drugim područjima kontrole naoružanja i razoružanja, a posebno potpisivanje, ratifikacija i implementacija relevantnih konvencija o kontroli naoružanja i razoružanja pomenuto u tački (b) Kriterija jedan.

KRITERIJ SEDAM

Postojanje rizika da će oprema biti isporučena u drugom pravcu unutar zemlje kupca ili reeksportovana pod neželjenim okolnostima.

Prilikom ocjene utjecaja predloženog izvoza na zemlju uvoza i rizik da bi izvezena roba mogla biti otpremljena drugom neželjenom krajnjem korisniku, potrebno je razmotriti sljedeće:

- a) zakonska odbrana i interesi sigurnosti zemalja primalaca, uključujući svaki angažman i UN ili drugoj aktivnosti za održanje mira;
- b) tehnička sposobnost zemlje primaoca za korištenje opreme;
- c) sposobnost zemlje primaoca da izvrši efektivnu kontrolu izvoza;
- d) rizik da oružje bude re-eksportovano ili otpremljeno u drugom pravcu terorističkim organizacijama (anti-teroristička oprema oprema bi zahtjevala posebno, pažljivo razmatranje u ovom smislu).

KRITERIJ OSAM

Kompatibilnost izvoza oružja sa tehničkim i ekonomskim kapacitetima zemlje primaoca, uzimajući u obzir želju da države moraju postići zadovoljenje svojih zakonitih potreba osiguranja i odbrane sa najmanjim odvajanjima ljudskih i ekonomskih resursa za naoružanje.

Države članice će uzeti u obzir u svjetlu informacija od relevantnih izvora, kao što su izvještaji UNDP, Svjetska banka, IMF i OECD da li će predloženi izvoz ozbiljno ometati održivi razvoj zemlje

primaoca. One će razmatrati u ovom smislu odnosne nivoe vojnih i socijalnih troškova zemlje primaoca, uzimajući u obzir takođe, i sve pomoći koje primi od Evropske unije ili od drugih zemalja u bilateralnoj saradnji.

PRILOG 2.

**ZAJEDNIČKA LISTA VOJNE OPREME OBUHVACENE KODOM PONAŠANJA
EU ZA IZVOZ NAORUŽANJA**

Informacija o izdatim dozvolama za izvoz/uvoz naoružanja i vojne opreme u 2004. godini

ZAJEDNIČKA LISTA VOJNE OPREME OBUHVĀCENA PRAVILIMA PONAŠANJA EVROPSKE UNIJE O POSTUPANJU KOD IZVOZA ORUŽJA

OPĆA TEHNOLOŠKA NAPOMENA

Izvoz tehnologije potrebne za razvoj, proizvodnju ili korištenje stavu kontroliranih u ovoj listi se kontrolira u skladu odredbama za upise u ovoj listi. Ova tehnologija ostaje pod kontrolom čak i kada se primjenjuje na bilo koju nekontroliranu stavku.

Kontrola se ne odnosi na onu tehnologiju koja predstavlja minimum potreban za instaliranje, funkcioniranje, održavanje (provjeru) i opravku onih stavova koje se ne kontroliraju ili čiji je izvoz odobren.

Kontrola se ne odnosi na tehnologiju u javnom domenu, na osnovno naučnog istraživanja ili na minimum potrebnih informacija za primjenu patenata.

1. Naoružanje i automatsko oružje kalibra 12,7 mm (kalibra 0,50 inča) ili manjeg i dodaci, kako slijedi, i komponente posebno dizajnirane za njih:

1.1. Puške, karabini, revolveri, pištolji, automatski pištolji i automatske puške;

Napomena: 1.1 ne kontrolira sljedeće:

1. muškete, puške i karabine proizvedene prije 1983. god;

2. reprodukcije mušketa, pušaka i karabina, čiji su originali proizvedeni prije 1890. god;

3. revolvere, pištolje i automatke puške proizvedene prije 1890. god, i njihove reprodukcije;

1.2. Oružje sa glatkim cijevi posebno namijenjeno za vojnu upotrebu;

1.3. Oružje koje koristi municiju bez čahure;

1.4. Prigušivači, specijalni dodaci za oružje, okviri, nišanske sprave za oružje i prigušivači bljeska za naoružanje kontrolirano podstavovima 1.1, 1.2 ili 1.3.

Tehnička napomena

Oružja sa glatkim cijevi posebno namijenjena za vojnu upotrebu, kako je precizirano u stavu 1.2 su ona koja:

(a) su testom potvrđena na pritisku iznad 1300 bara;

(b) normalno i sigurno funkcioniraju na pritisku iznad 1000 bara; i

(c) mogu prihvatićti municiju dužine iznad 76,2 mm (npr., komercijalna magnumova punjenja od 12 kalibara).

Parametri u ovoj tehničkoj napomeni se trebaju mjeriti u skladu sa standardima Stalne međunarodne komisije (Commission Internationale Permanente).

Napomena 1: stav 1. ne kontrolira oružja sa glatkim cijevi koja se koriste za lov ili u sportske svrhe. Ova oružja ne smiju biti posebno namijenjena za vojnu upotrebu ili tipa potpune automatske paljbe.

Napomena 2: stav 1. ne kontrolira vatrena oružja posebno namijenjena za manevarsku municiju i kojima se ne može ispaliti ni jedna vrsta kontrolirane municije.

Napomena 3: stav 1. ne kontrolira oružja koja koriste municiju sa čahurama koje nisu centrirane i koja nisu tipa pune automatske paljbe.

2. Naoružanje ili oružje kalibra većeg od 12,7 mm (kalibra 0,50 inča), lanseri i dodaci, kako slijedi, i komponente posebno dizajnirane za njih:

2.1. Topovi, haubice, minobacači, protutenkovska oružja, lanseri projektila, vojni bacači plamena, bestrzajne puške i naprave za smanjenje bljeska;

Napomena: stav 2.1 uključuje brizgaljke, dozirajuće naprave, skladišne prostore i druge

komponente posebno namijenjene za upotrebu sa tečnim pogonskim punjenjem za bilo koju vrstu opreme kontrolirane stavom 2.1.

2.2. Dimni, gasni i pirotehnički vojni lanseri ili generatori;

Napomena: stav 2.2 ne kontrolira signalne pištolje.

2.3. Nišanske sprave za naoružanje.

3. Municija za oružja kontrolirana st. 1., 2. ili 12. i za nju posebno dizajnirane komponente:

Napomena 1: Posebno dizajnirane komponente uključuju:

(a) metalne ili plastične proizvode kao što su inicijalne kapsle, košuljice metka, spojnice punjenja, rotirajući prstenovi i metalni dijelovi za municiju;

(b) sigurnosne i armirajuće naprave, upaljače, senzore inicijalne naprave;

(c) izvore energije sa visokim jednokratnim operativnim izlazom;

(d) zapaljive čahure za metke;

(e) potkalibarnu municiju uključujući potkalibarne bombe, mine i projektile vođene na završnom dijelu putanje.

Napomena 2: stav 3. ne kontrolira municiju zatvorenu bez projektila (prazna zvijezda) i manevarsku municiju sa probušenom barutnom komorom.

4. Bombe, torpeda, rakete, projektili i primjerena oprema i dodaci, kako slijedi, posebno namijenjeni za vojnu upotrebu, i za njih posebno namijenjene komponente:

4.1. Bombe, torpeda, granate, dimna punjenja, rakete, mine, projektili, dubinska punjenja, punjenja za rušenje, naprave za rušenje i kompleti za rušenje, vojne pirotehničke materije, punjenja i simulatori (npr., oprema koja simulira karaskteristike bilo kojeg od ovih stavova);

Napomena: stav 4.1 uključuje:

1. dimne granate, vatrene bombe, zapaljive bombe i eksplozivne naprave;

2. brizgaljke raketnih projektila i vozila za ponovno punjenje (re-entry vehicles) (uključujući vrh projektila).

4.2. Oprema posebno namijenjena za rukovanje, kontrolu, aktiviranje, napajanje sa jednokratnim operativnim izlazom, lansiranje, polaganje, uklanjanje, pražnjenje, obmanjivanje, ometanje, detoniranje ili otkrivanje stavu kontroliranih stavom 4.1.

Napomena: stav 4.2 uključuje:

1. opremu za prevođenje plina u tečno stanje koja je u stanju proizvesti 1000 kg ili više plina u tečnom obliku dnevno;

2. plutajući kabal koji provodi elektricitet prikladan za uklanjanje magnetnih mina.

5. Protupožarna i odgovarajuća oprema za uzbunjivanje i upozoravanje, te odgovarajući sistemi i oprema protumjera, kako slijedi, posebno namijenjeni za vojnu upotrebu, i komponente i dodaci posebno namijenjeni za njih :

5.1. Nišanske sprave za oružje, bombarderski računari, oprema za podešavanje topova i sistemi za kontrolu oružja;

5.2. Sistemi za otkrivanje ciljeva, za označavanje, za mjerjenje daljine, osmatranje ili praćenje; oprema za otkrivanje, objedinjavanje podataka, za prepoznavanje ili identifikaciju i oprema za senzorsku integraciju;

Napomena: stav 5.2 uključuje satelite za osmatranje i detekciju, namijenjene za vojnu upotrebu, i njihove kopnene čelije osim komponenata za dvostruku upotrebu.

5.3. Oprema za protumjere za stavove kontrolirane st. 5.1 i 5.2.

6. Kopnena vozila i za njih posebno namijenjene i modificirane komponente za vojnu upotrebu.

Tehnička napomena

Za svrhu stava 6. termin kopnena vozila uključuje prikolice.

Napomena 1: stav 6. uključuje:

- (a) tenkove i druga vojna naoružana vozila i vojna vozila prilagođena za nosače oružja ili opreme za polaganje mina ili za lansiranje municije kontrolirane pod stavom 4.;
- (b) oklopna vozila;
- (c) amfibijska i vozila za gaženje duboke vode;
- (d) vozila za evakuaciju i vozila za vuču ili transport municije ili sistema oružja i odgovarajuće opreme za rukovanje teretom.

Napomena 2: modifikacija kopnenog vozila za vojnu upotrebu obuhvata strukturalnu, električnu ili mehaničku promjenu, uključujući jednu ili više posebno namijenjenih vojnih komponenti. Takve komponente uključuju:

- (a) posebno dizajniranu vrstu pneumatske vanjske gume otporne na metke ili da se kreće kada je ispuhanata;
- (b) sisteme kontrole pritiska za pumpanje guma, kojim se rukuje iz vozila u pokretu;
- (c) oklopnu zaštitu vitalnih dijelova, (npr., rezervoari za gorivo ili kabine vozila);
- (d) posebna ojačanja za pomoćna sredstva za oružje.

Napomena 3: stav 6. ne kontrolira civilne automobile ili kamione namijenjene za transport novca ili dragocijenosti, koji posjeduju oklopnu zaštitu.

7. Toksikološki agensi, suzavci, odgovarajuća oprema, komponente, materijali i tehnologija kako slijedi:

Napomena: brojevi CAS su prikazani kao primjeri. Oni ne obuhvataju sve hemikalije i mješavine kontrolirane stavom 7.

7.1. Biološki agensi i radioaktivni materijali prilagođeni za upotrebu u ratu radi nanošenja ljudskih ili životinjskih gubitaka, oštećenja opreme ili uništavanja usjeva ili okruženja, te agensi hemijskog ratovanja (HR);

7.2. Binarni prekursori i ključni prekursori HR, prema sljedećem:

7.2.1. Alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonildifluoridi, kao što su: DF: metil fosfonildifluorid (CAS679-99-3);

7.2.2. O-alkil (H ili jednak t ili manje od C10, uključujući cikloalkil) 0-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonit i odgovarajuće alkalne i protonirane soli, kao što su:

QL: O-etyl-2-di-izopropilaminoetil metilfosfonit (CAS 57856-11-8);

7.2.3. Hlorosarin: O-izopropil metilfosfonohloridat (CAS 1445-76-7);

7.2.4. Hlorosoman: O-pinakolil metilfosfonohloridat (CAS 7040-57-5);

7.3. Suzavci i agensi za kontrolu nereda uključujući:

7.3.1. Bromobenzil cijanid (CA) (CAS 5798-79-8);

7.3.2. O-hlorobenzilidenemalononitril (o-hlorobenzalmalononitril) (CS) (CAS 2698-41-1);

7.3.3. Fenilacilhlorid (w-hloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);

7.3.4. Dibenz-(b,f)-1,4-oksazefin (CR) (CAS 257-07-8);

7.4. Oprema posebno namijenjena ili modificirana za raznošenje materijala ili agensa kontroliranih stavom 7.1 i za nju posebno namijenjene komponente;

7.5. Oprema posebno namijenjena za odbranu od materijala kontroliranih stavom 7.1 i zato posebno namijenjenih komponenti;

Napomena: stav 7.5 uključuje zaštitnu odjeću.

7.6. Oprema posebno namijenjena za otkrivanje ili identifikaciju materijala kontroliranih stavom 7.1 i za nju posebno namijenjene komponente;

Napomena: stav 7.6 ne kontrolira lične dozimetre za mjerjenje radijacije.

7.7. Biopolimeri posebno namijenjeni ili proizvedeni za otkrivanje ili identifikaciju agensa HR kontroliranih stavom 7.1 i kultura posebnih čelija korištenih za njihovu proizvodnju;

7.8. Biokatalizatori za dekontaminaciju ili slabljenje agensa HR, i biološki sistemi te namjene, prema sljedećem:

7.8.1. Biokatalizatori posebno namijenjeni za dekontaminaciju ili slabljenje agensa HR kontroliranih stavom 7.1 koji rezultiraju iz direktnе laboratorijske selekcije ili genetičke manipulacije biloških sistema;

7.8.2. biološki sistemi, prema sljedećem; vektori izraza, virusi ili kulture čelija koje sadrže genetičke informacije specifične za proizvodnju biokatalizatora kontroliranih stavom 7.8.1.

7.9. Tehnologija prema sljedećem:

7.9.1. tehnologija za razvoj, proizvodnju ili upotrebu toksikoloških agensa, odgovarajuća oprema ili komponente kontrolirane st. 7.1 do 7.6;

7.9.2. tehnologija za razvoj, proizvodnju ili upotrebu biopolimera ili kultura specifičnih čelija kontroliranih stavom 7.7;

7.9.3. tehnologija isključivo za ugrađivanje biokatalizatora u vojne supstance nosače ili vojni materijal, kontrolirana stavom 7.8.1.

Napomena 1: stav 7.1 uključuje sljedeće:

(a) Nervne agense HR:

1. *O-alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) - fosfonofluoridati, kao što su:*

- Sarin (GB): *O-izopropil metilfosfonofluoridat (CAS 107-4-8);* i

- Soman (GD): *O-pinokolil metilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);*

2. *O-Alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) N, N-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosforamidocijanidati, kao što su:*

- Tabun (GA): *O-etil N, N-dimetilfosforamidocijanidat (CAS 77-81-6);*

3. *O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonotiolati i odgovarajuće alkalne ili protonirane soli, kao što su:*

- VX: *O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);*

b) Agensi plikavci HR:

1. *Sumporni iperiti, kao što su:*

- 2-Hloroethylhlorometilsulfid (CAS 2625-76-5);

- Bis (2-hloroetyl) sulfid (CAS 505-60-2);

- Bis (2-hloroetiltio) metan (CAS 63869-13-6);

- 1,2-Bis (2-hloroetiltio) etan (CAS 3563-36-8);

- 1,3 Bis (2-hloroetiltio) -n-propan (CAS 63905-10-2);

- 1,4 Bis (2-hloroetiltio) - n-butan;

- 1,5 Bis (2-hloroetiltio) - n-pantan;

- Bis (2-hloroetiltiometyl) eter;

- Bis (2-hloroetiltiometyl) eter (CAS 63918-89-8);

2. *Luzititi, kao što su:*

- 2-Hlorovinildihloroarsin (CAS 541-25-3);

- Tris (2-hlorovinil) arsin (CAS 40334-70-1);

- Bis (2-hlorovinil) hloroarsin (CAS 40334-69-8);

3. *Dušikovi iperiti, kao što su:*

- HN1: bis (2-hloroetil) etilamin (CAS 538-07-8);
  - HN2: bis (2-hloroetil) metilamin (CAS 51-75-2);
  - HN3: tris (2-hloroetil) amin (CAS 555-77-1);
  - c) Agensi HR za onesposobljavanje, kao što su:
  - 3-Kvinuklindinil benzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);
  - d) Defolijanti HR, kao što su:
  - 1. Batil 2-hloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);
  - 2. 2,4,5-3hlorofenoksiacetična kiselina pomiješana sa 2,4-dihlorofenoksiacetičnom kiselinom (agens narandže).
- Napomena 2: stav 7,5 uključuje jedinice za zračno klimatiziranje posebno namijenjene ili modificirane za nuklearnu, biološku ili hemijsku filtraciju.
- Napomena 3: st. 7.1 i 7.3 ne kontroliraju:
- (a) cijanogen hlorid;
  - (b) hidrocijaničnu kiselinu;
  - (c) hlor;
  - (d) karbonil hlorid (fozgen);
  - (e) difozgen (trihlorometil-hloroformat);
  - (f) etil bromoacetat;
  - (g) ksilik bromid;
  - (h) benzil bromid;
  - (i) benzil jodid;
  - (j) bromoaceton;
  - (k) cijanogen bromid;
  - (l) bromometiletilketon;
  - (m) hloroaceton;
  - (n) etiljodoacetat;
  - (o) jodoaceton;
  - (p) hloropikrin.

Napomena 4: tehnologija, kulture ćelija i biološki sistemi dati na listama u st. 7.7, 7.8.2 i 7.9.3 su ekskluzivni i ovi podstavovi ne kontroliraju tehnologiju, ćelije ili biološke sisteme za civilne svrhe, kao što su poljoprivredna, farmaceutska, medicinska, veterinarska, zaštita okoliša, upravljanje otpadom ili u industriji hrane.

Napomena 5: stav 7.3 ne kontrolira suzavce ili agense za kontrolu nemira pojedinačno upakirane za osobnu samoobranu.

Napomena 6: st. 7.4, 7.5 i 7.6 kontroliraju opremu posebno namijenjenu ili modificiranu za vojne svrhe.

8. Vojni eksplozivi i goriva, uključujući pogonska goriva i odgovarajuće supstance, prema sljedećem:

8.1. Supstance, kako slijedi, i odgovarajuće mješavine:

8.1.1. Okrugli aluminijski prah (CAS 7429-90-5) sa veličinom čestica od 60 mikrometara ili manje, proizveden od materijala sa aluminijskom sadržinom od 99% ili više;

8.1.2. Metalna goriva u obliku čestica bilo da su okrugle, atomizirane, sferoidne, listaste ili smrvljene, proizvedene od materijala koji sadrži 99% ili više od bilo kojeg sljedećeg materijala:

8.1.2.1. Metali i njihove mješavine:

1. berilij (CAS 7440-41-7) u česticama veličine manje od 60 mikrometara;

2. željezni prah (CAS 7439-86-6) sa česticama veličine

3 mikrometra ili manje, proizvedene redukcijom oksida željeza sa hidrogenom;

8.1.2.2. Mješavine, koje sadrže bilo koji od sljedećih materijala:

1. cirkonij (CAS 7440-67-7), magnezij (CAS 7439-95-4) i njihove slitine u česticama veličine manje od 60 mikrometara;
2. goriva bora (CAS 7440-42-8) ili bor karbida (CAS 12069-32-8) čistoće 85% ili veće i čestica veličine manje od 60 mikrometara;
- 8.1.3. Perhlorati, hlorati i hromati sastavljeni od praha metala ili drugih komponenti goriva visoke energije;
- 8.1.4. Nitroguanidin (NQ) (CAS 556-88-7);
- 8.1.5. Spojevi koji čine fluor i bilo koji od sljedećih materijala: ostali halogeni, kiseonik, nitrogen;
- 8.1.6. Karborani; dikarboran (CAS 17702-41-9); pentaboran i njihovi derivati;
- 8.1.7. Ciklotetrametenetetranitramin (CAS 2691-41-0) (HMX); okthidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin; 1,3-5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-ciklooktan; oktogen, octogene);
- 8.1.8. Heksanitrostilben (HNS) (CAS 20062-22-0);
- 8.1.9. Diaminotinitrobenzol (DATB) (CAS 1630-08-6);
- 8.1.10. Triaminotinitrobenzol (TATB) (CAS 3058-38-6);
- 8.1.11. Triaminoguanidinnitrat (TAGN) (CAS 4000-16-2);
- 8.1.12. Titanijum subhidrid stehiometrije TiH 0.65-1.68;
- 8.1.13. Dinitriglikoluril (DNGU, DINGU) (CAS 55510-04-8); tetranitroglikoluril (TNGU, SORGUL) (CAS 55510-03-7);
- 8.1.14. Tetranitrobenzotriazolobenzotriazol (TACOT) (CAS 25243-36-1);
- 8.1.15. Diaminoheksanitrobifenol (DIPAM) (CAS 17215-44-0);
- 8.1.16. Pikrilaminodintropiridin (PYX) (CAS 38082-89-2);
- 8.1.17. Tri-Nitro-1,2,4-triazol-5-on (NTO ili ONTA) (CAS 932-64-9);
- 8.1.18. Hidrazin (CAS 302-01-2) u koncentratu od 70% ili više; hidrazin nitrat (CAS 37836-27-4); hidrazin perhlorat (CAS 27978-54-7); nesimetrični dimetil hidrazin (CAS 57-14-7); monometil (CAS 60-34-4) hidrazin; simetrični dimetil hidrazin (CAS 540-73-8);
- 8.1.19. Amonij perhlorat (CAS 7790-98-9);
- 8.1.20. Ciklotrimetenetrinitramin (RDX) (CAS 121-82-4); heksogen, T4; heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksan (heksogen, hexogene);
- 8.1.21. Hidroksialmonij nitrat (HAN) (CAS 13465-08-2), hidroksilamonij perhlorat (HAP) (CAS 15588-62-2);
- 8.1.22. 2-(5-Cianotetrazolat) penta amin-kobalt (III) perhlorat (ili CP) (CAS 70247-32-4);
- 8.1.23. Cis-bis (5-nitrotetrazolat) tetra amin-kobalt (III) perhlorat (ili BNCP);
- 8.1.24. 7-Amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksid (ADNBF) (CAS 97096-78-1); amino dinitrobenzofuroksan;
- 8.1.25. 5,7-Diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksid (CAS 117907-74-1), (CL-14 ili diamino dinitrobenzofuroksan);
- 8.1.26. 2,4,6-Trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon (K-6 ili Keto-RDX) (CAS 115029-35-1);
- 8.1.27. 2,4,6,8-Tetranitro-2,4,6,8-tetraazabiciklo (3,3,9)-oktanon-3 (CAS 130256-72-3) (tetranitrosemiglikoril, K-55 ili keto-biciklik HMX);
- 8.1.28. 1,1,3-Trinitroazetidin (TNAZ) (CAS 97645-24-4);
- 8.1.29. 1,4,5,8-Tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin (TNAD) (CAS 135877-16-6);
- 8.1.30. Heksanitroheksaazaisovurcitan (CAS 135285-90-4) (CL-20 ili HNIW), i klatrati CL-20;
- 8.1.31. Polinitrokubani sa više od četiri nitro skupine;
- 8.1.32. Amonij dinitramid (AND ili SR 12) (CAS 140456-78-6);

- 8.1.33. Trinitrofenilmethylnitramin (tetril) (CAS 479-45-8);
- 8.2. Eksplozivi i pogonska goriva koji zadovoljavaju parametre sljedećih karakteristika:
- 8.2.1. Bilo koji eksploziv sa brzinom detonacije većom od 8700 m/s ili pritisakom detonacije iznad 34 GPa (340 kbar);
- 8.2.2. Ostali organski eksplozivi koji nisu dani na listi stava 8, koji stvaraju pritisake detonacije od 25 GPa (250 kbar) ili više, koji ostaju stabilni na temperaturama od 523 K (250 C) ili većim tokom razdoblja od 5 minuta ili duže;
- 8.2.3. Bilo koje drugo čvrsto pogonsko gorivo Ujedinjenih naroda (UN) Klase 1.1. koje nije dato na listi stava 8 sa teorijskim specifičnim impulsom (pod standardnim uvjetima) s više od 250 s za nemetalizirane, ili više od 270 s za aluminizirane smjese;
- 8.2.4. Bilo koje čvrso pogonsko gorivo UN Klase 1.3 sa teorijskim specifičnim impulsom s više od 230 s za nehalogenizirane, 250 s za nemetalizirane i 266 s za metalizirane smjese;
- 8.2.5. Bilo koje drugo topovsko pogonsko gorivo koje nije dato na listi stava 8 a ima konstantu snage veću od 1200 kJ/kg;
- 8.2.6. Bilo koji drugi eksploziv, pogonsko gorivo ili pirotehnički materijal koji nije dat na listi stavova 8., koji može održati stabilnu brzinu sagorijevanja više od 38 mm/s pod standardnim uvjetima pritisaka od 6,89 MPa (68,9 bar) i 294 K (21 C); ili
- 8.2.7. Pogonska goriva elastomera modificiranog kalupa dvostrukе osnovice (EMCDB) sa istegljivošću pod maksimalnim pritiskom od preko 5% na 233 K (-40 C);
- 8.3. Vojne pirotehničke materije;
- 8.4. Ostale supstance, prema sljedećem:
- 8.4.1. Goriva za avione s posebnom formulom za vojne svrhe;
- 8.4.2. Vojni materijali koji sadrže pojačivače za hidrokarbonska goriva s posebnom formulom za upotrebu u bacačima plamena ili zapaljivoj municiji, kao što su metal stereati ili palmati (također poznati kao oktal) (CAS 637-12-7) i pojačivači M1, M2, M3;
- 8.4.3. Tečni oksidatori koji se sastoje od ili u sebi sadrže inhibiranu crvenu dimnu azotnu kiselinu (IRFNA) (CAS 8007-58-7) ili oksigen difluorid;
- 8.5. Aditivi i prethodnici/prekursori, prema sljedećem:
- 8.5.1. Azidometilmetylloksetan (AMMO) i njegovi polimeri;
- 8.5.2. Temeljni bakrosalicilat (CAS 62320-94-9); olovo salicilat (CAS 15748-73-9);
- 8.5.3. Bis (2,2-dinitropropil) formal (CAS 5917-61-3) ili Bis (2,2-dinitropropil) acetal (CAS 5108-69-0);
- 8.5.4. Bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal (FEFO) (CAS 17003-79-1);
- 8.5.5. Bis-(2-hidroksietil) glikolamid (BHEGA) (CAS 17409-41-5);
- 8.5.6. Bis (2-metil aziridinil) metilaminofosfin oksid (metil BAPO) (CAS 85068-72-0);
- 8.5.7. Bisazidometilmetylloksetan i njegovi polimeri (CAS 17607-20-4);
- 8.5.8. Bishlorometilmetylloksetan (BCMO) (CAS 142173-26-0);
- 8.5.9. Butadiennitrilosin (BNO);
- 8.5.10. Butanetrioltrinitrat (BTTN) (CAS 6659-60-5);
- 8.5.11. Katocen (CAS 37206-42-1) (2,2-bis-etilferocenil propan); ferocen karboksilne kiseline; N-butil-ferocen (CAS 319904-29-7); butacen (CAS 125856-62-4) i ostali pripojeni (adducted) derivati polimer ferocena;
- 8.5.12. Dinitroazetidin-t-butil so;
- 8.5.13. Energetski monomeri, plasticizeri i polimeri koji sadrže nitro, azido, nitrate, nitraza ili difluoroamino skupine;
- 8.5.14. Poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diol formal (FPF-1);
- 8.5.15. Poli-2,4-4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluorometil-3- oksaheptan-1,7-diol formal (FPF-3);

- 8.5.16. Glicidilazid polimer (GAP CAS 143178-24-9) i njegovi derivati;
- 8.5.17. Heksabenzil heksaazaisovurcitan (HBIW) (CAS 124782-15-6);
- 8.5.18. Hidroksil terminirani polibutadien (HTPB) sa hidroksilnom funkcionalnošću jednakom ili većom od 2,2 i manjom od ili jednakom 2,4, i hidroksilnom vrijednošću manjom od od 0,77 meq/g, i viskozitetom na 30 C manjim od 47 puaza (CAS 69102-90-5);
- 8.5.19. Superfin čelični oksid (Fe₂O₃hematit) sa specifičnim područjem površine većim od 250 m²/g i prosječnom veličinom čestice od 0,003 mikrometara ili manjom (CAS 1309-37-1);
- 8.5.20. Olovni beta-resorciklat (CAS 20936-32-7);
- 8.5.21. Olovni stanat (CAS 12036-31-6), olovni metalit (CAS 19136-34-6), olovni citrat (CAS 14450-60-3);
- 8.5.22. Olovni-bakreni helati beta-resorcilata ili salicilata (CAS 68411-07-4);
- 8.5.23. Nitratometilmetylheksetan ili poli (3-nitratometil, 3-metyl oksetan); (poli-NIMMO) (HMMO) (CAS 84051-81-0);
- 8.5.24. 3-Nitraza-1,5-pentan disocianat (CAS 7406-61-9);
- 8.5.25. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
- 8.5.26. Organsko-metalno spojeni agensi, posebno:
- (a) Neopentil (dialil) oksi, tri (dioktil) fosfato titanat (CAS 103850-22-2); također poznat kao titanij IV, 2,2 (bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfat) (CAS 110438-25-0); ili LICA 12 (CAS 103850-22-2);
- (b) Titanij IV ((2-propenolat-1) metil, n-propanolatometil) butanolato-1, tris(dioktil)prirofosfat; ili KR3538;
- (c) Titanij IV ((2-propenolat-1) metil, n-propanolatometil) butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
- 8.5.27. Policianodifluoroaminoetenoksidi (PCDE);
- 8.5.28. Polifunkcionalni aziridin amidi sa izoftalikom, trimesik (BITA ili butilen imin trimesamid), izocianurik ili trimetiladipik skeletne strukture i 2-metil ili 2-etil zamjene na aziridin prstenu;
- 8.5.29. Poliglicidilnitrat ili poli (nitratometil oksiran); (Poli-GLYN) (PGN) (CAS 27814-48-8);
- 8.5.30. Polinitroortokarbonati;
- 8.5.31. Propilenimin, 2-metilaziridin (CAS 75-55-8);
- 8.5.32. Tetracetildibenzilheksaazaisovurcitan (TAIW);
- 8.5.33. Tetraetenpentaaaminakrilonitril (TEPAN) (CAS 768412-45-3); cijanoetilatid poliamin i njegove soli;
- 8.5.34. Tetraetenpentaaaminoakrilonitrilglicidol (TEPANOL) (CAS 68412-46-4); cijanoetilatidirani poliamin obogaćen glicidolom i njegovim solima;
- 8.5.35. Trifenil bizmut (TPB) (CAS 603-33-8);
- 8.5.36. Tris-1-(2-metil)aziridinil fosfin oksid (MAPO) (CAS 37-39-6); bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksipropanoksi) propilaminofosfin oksid (BOBBA 8); i ostali derivati MAPO;
- 8.5.37. 1,2-3-Tris(1,2-bis(difluoroamino)etoksi) propan (CAS 53159-39-0); dodatak tris vinoksi propan (TVOPA);
- 8.5.38. 1,3,5-trihlorobenzol (CAS 108-70-3);
- 8.5.39. 1,2,4 trihidroksibutan (1,2,4-butanetriol);
- 8.5.40. 1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklo-oktan (TAT) (CAS 41378-98-7);
- 8.5.41. 1,4,5,8 Tetraazadecalin (CAS 5409-42-7);
- 8.5.42. Niski (manje od 10.000 molekularne težine, alkohol-funkcionaliziran, poli(epihlorohidrin); poli(epihlorohidrindiol) i triol.

Napomena 1: vojni eksplozivi i goriva koji sadrže metale i slitine navedeni u st. 8.1.1 i 8.1.2 se kontroliraju bez obzira na to da li su ili nisu metali ili slitine u kapsulama aluminija, magnezija, cirkonija ili berilija.

Napomena 2: stav 8. ne kontrolira bor i bor karbid obogaćen borom-10 (20% ili više od ukupnog sadržaja bora-10).

Napomena 3: avionska goriva kontrolirana stavom 8.4.1 su gotovi proizvodi a ne njihovi sastojci.

Napomena 4: stav 8. ne kontrolira perforatore posebno namijenjene za rezanje naftnih bunara.

Napomena 5: stav 8. ne kontrolira sljedeće supstance kada nisu u sastavu sa ili pomiješane s vojnim eksplozivima ili metalima u prahu:

- (a) amonij pikrat;
- (b) crni barut;
- (c) heksanitrodifenilamin;
- (d) difluoroamin (HNF2);
- (e) nitroskrob;
- (f) kalijumnitrat;
- (g) tetrani tronaftalin;
- (h) trinitroanisol;
- (i) trinitronaftalin;
- (j) trinitroksilen;
- (k) pušljiva azotova kiselina neinhibitirana i neobogaćena;
- (l) acetilen;
- (m) propan;
- (n) tečni kiseonik;
- (o) hidrogen peroksid u koncentraciji manjoj od 85%;
- (p) misch metala;
- (q) n-pirolidinon; 1-metil-2-pirolidinon;
- (r) Dioktilmaleat;
- (s) Etilheksilakrilat;
- (t) Trietilaluminij TEA), trimetilaluminij TMA), i ostali piroforični metalni alkili i arili litija, natrija, magnezija, cinka i bora;
- (u) Nitroceluloza;
- (v) Nitroglycerin (ili glicerotrinitrat; trinitroglycerin) (NG);
- (w) 2,4,6-trinitrotoluol (TNT);
- (x) Etilendijamindinitrat (EDDN);
- (y) Pentaeritritoltetranitrat (PETN);
- (aa) Olovni azid, normalna i temeljna olovna stipsa, i primarni eksplozivi ili početne smjese koje sadrže komplekse azida ili azid;
- (bb) Trietilenglikoldinitrat (TEGDN);
- (cc) 2,4,6-trinitroresorcinol (stifinska kiselina);
- (dd) Dietildifenil urea; dimetildifenil urea; metiletildifenil urea (centraliti);
- (ee) N,N-difenilurea (asimetrična difenilurea);
- (ff) Metil-N,N-difenilurea (metil asimetrična difenilurea);
- (gg) Etil-N,N-difenilurea (etil asimetrična difenilurea);
- (hh) 2-Nitrodifenilamin (2-NDPA);
- (ii) 4-Nitrodifenilamin (4-NDPA);
- (jj) 2,2-dinitropropanol;
- (kk) Hlor trifluorid.

9. Ratna plovila, posebna mornarička oprema i dodaci posebno namijenjeni za vojnu upotrebu, kako slijedi, i komponente za njih:

9.1. Borbena plovila i plovila (površinska, površinskih učinaka, podvodna) posebno namijenjena ili modificirana za ofanzivnu ili defanzivnu aktivnost, bilo da jesu ili nisu prevedena u nevojnu svrhu, bez obzira na trenutno stanje ispravnosti ili operativno stanje, i bez obzira na to da li sadrže ili ne sisteme za upotrebu oružja ili oklop, i kupole ili dijelove kupola za ovakva plovila;

9.2. Motori, prema sljedećem:

1. Dizel-motori posebno namijenjeni za podmornice sa obje sljedeće karakteristike:

(a) izlazna snaga od 1,12 MW (1500 ks) ili više; i

(b) brzina okretanja od 700 opm ili više;

2. Električni motori posebno namijenjeni za podmornice koji imaju sve sljedeće karakteristike:

(a) izlaznu snagu veću od 0,75 MW (1000 ks);

(b) brzu vožnju unazad;

(c) tečno hlađenje; i

(d) potpuna zatvorenost;

3. Nemagnetni dizel-motori posebno namijenjeni za vojnu svrhu sa izlaznom snagom 37,3 kW(50 ks) ili više i sa nemagnetskim sadržajem više od 75% ukupne mase;

4. Zračni nezavisni sistemi energije, posebno namijenjeni za podmornice.

9.3. Podvodne detekcione naprave posebno namijenjene za vojnu upotrebu i odgovarajuće kontrole;

9.4. Mreže podmornica i torpeda;

9.5. Oprema za vođenje i navigaciju posebno namijenjena za vojnu upotrebu;

9.6. Probojci kupole i konektori posebno namijenjeni za vojne svrhe koji omogućavaju interakciju sa opremom van plovila:

Napomena: stav 9.6 uključuje konektore za plovila koji su jednoprovodni, višeprovodni, koaksijalni ili tipa talasnog vođenja, i probojce kupole za plovila, od kojih su oba sposobna ostati nepropusna na curenje izvana i zadržati tražene karakteristike na pomorskim dubinama koje prelaze 100 m; i fiber-optičke konektore i optičke probojce kupole posebno namijenjene za prenošenje laserskog snopa bez obzira na dubinu. To ne uključuje obično pogonsko vratilo i probojce kupole hidrodinamički kontrolirane ručicom.

9.7. Bešumni ležajevi, sa gasnim ili magnetnim prekidom, kontrolama aktivnog odraza ili prigušenja vibracija, i oprema koja sadrži ove ležajeve, posebno namijenjena za vojne svrhe.

10. Avioni, bespilotne letjelice, zračni-motori i oprema za avione, odgovarajuća oprema i komponente, posebno namijenjeni ili modificirani za vojne svrhe, prema sljedećem:

10.1. Borbeni avioni i za njih posebno namijenjene komponente;

10.2. Ostali avioni posebno namijenjeni ili modificirani za vojne svrhe, uključujući vojno izviđanje, napad, vojnu obuku, transport i iskrcavanje iz zraka vojnika ili vojne opreme, logističke podrške i za njih posebno dizajnirane komponente;

10.3. Zračni motori posebno namijenjeni ili modificirani za vojne svrhe, i za njih posebno namijenjene komponente;

10.4. Bespilotne letjelice i odgovarajuća oprema, posebno namijenjene ili modificirane za vojne svrhe, prema sljedećem, i za njih posebno namijenjene komponente:

10.4.1. Bespilotne letjelice uključujući daljinski vođene letjelice (DVL) i letjelice sa autonomnim programiranjem;

10.4.2. Odgovarajući lanseri i kopnena oprema za podršku;

10.4.3. Odgovarajuća oprema za komandovanje i kontrolu;

10.5. Zračnodesantna oprema, uključujući opremu za popunu gorivom u zraku, posebno namijenjena za upotrebu u avionima kontroliranim st. 10.1 ili 10.2 ili sa zračnim-motorima kontroliranim stavom 10.3, i za nju posebno namijenjene komponente;

10.6. Dopunjivači goriva pod pritisakom, oprema za dopunu goriva pod pritisakom, oprema posebno namijenjena da pomogne operacije u ograničenim područjima i kopnena oprema, razvijena posebno za avione kontrolirane st. 10.1 ili 10.2, ili za zračne motore kontrolirane stavom 10.3;

10.7. Oprema za disanje pod pritisakom i odijela djelomično pod pritisakom za upotrebu u zrakoplovu, anti-g odijela, vojni šljemovi i zaštitne maske, prematerijaači tečnog kiseonika koji se koriste za avione ili projektili i katapulti i naprave koje se aktiviraju punjenjem za prinudno izbacivanje osoblja iz aviona;

Napomena: stav 10.7 uključuje šljemove opremljene nišanskim sistemima ili sredstvima zaštite protiv zasljepljenja laserom ili nuklearnim oružjem.

10.8. Padobrani koji se koriste za borbeno osoblje, izbacivanje tereta ili usporavanje aviona, prema sljedećem:

10.8.1. Padobrani za:

(a) izbacivanje rendžera na cilj;

(b) izbacivanje padobranaca;

10.8.2. Padobrani za teret;

10.8.3. Paraglajderi, kočioni padobrani, padobrani za stabilizaciju i kontrolu položaja tijela koja se spuštaju, (npr. kapsula za evakuaciju, sjedišta za izbacivanje, bombi);

10.8.4. Kočioni padobrani za upotrebu sa sistemima za izbacivanje sjedišta za razvijanje i regulaciju slijeda napuhavanja padobrana za nepredviđene okolnosti;

10.8.5. Padobrani za evakuaciju za vođene projektili, bespilotne ili kosmičke letjelice;

10.8.6. Pristupni padobrani i padobrani za usporavanje spuštanja;

10.8.7. Ostali vojni padobrani;

10.9. Automatski vođeni sistemi za padobranske terete; oprema posebno namijenjena ili modificirana za vojne svrhe za kontrolirane skokove (opening jumps) na bilo kojoj visini, uključujući i opremu sa kiseonikom.

Napomena 1: stav 10.2 ne kontrolira avione ili varijante ovih aviona posebno namijenjene za vojne svrhe koji:

(a) nisu konfigurirani za vojne svrhe i nemaju opremu ili dodatke posebno namijenjene ili modificirane za vojne svrhe; i

(b) koji su dobili certifikat za civilnu upotrebu od mjerodavnih za civilno zrakoplovstvo u zemlji učesnici.

Napomena 2: stav 10.3 ne kontrolira:

(a) zračne motore namijenjene ili modificirane za vojnu svrhu koji su dobili certifikat od mjerodavnih za civilno zrakoplovstvo u zemlji učesnici za upotrebu u civilnim avionima, ili za njih posebno namijenjene komponente;

(b) recipročni motori ili za njih posebno namijenjene komponente.

Napomena 3: Kontrola u st. 10.2 i 10.3 nad posebno namijenjenim komponentama i odgovarajućom opremom za nevojne avione ili zračne motore modificirane za vojnu svrhu odnosi se samo na one vojne komponente i na opremu vezanu za vojsku koji su potrebani za modifikaciju za vojne svrhe.

11. Elektronička oprema, koja nije kontrolirana drugdje na listi, posebno namijenjena za vojnu svrhu i za nju posebno namijenjene komponente.

Napomena: stav 11 uključuje:

- (a) opemu za elektroničke protumjere i protiv-protumjere (tj., opremu za ubacivanje stranih ili krivih signala u prijemnike za radarsku ili radio komunikaciju ili na druge načine ometanje prijema, funkcioniranja ili učinkovitosti protivničkih elektroničkih prijemnika uključujući i njihovu opremu za protumjere), uključujući opremu za ometanje i protiv-ometanje;
- (b) frekventno agilne cijevi;
- (c) elektroničke sisteme ili opremu bilo da su namijenjeni za osmatranje i praćenje elektromagnetskog spektra za svrhe vojnog obavještajnog rada ili sigurnosti, ili za djelovanje protiv ovakvog osmatranja i praćenja. To uključuje prislušne satelite i satelite za praćenje elektromagnetskog spektra i njihove kopnene čelije osim njihovih komponenata dvostrukе upotrebe;
- (d) podvodne protumjere, uključujući akustičko i magnetno ometanje i obmanjivanje, opremu namijenjenu za otkrivanje stranih ili nepravilnih signala u sonarnim prijemnicima;
- (e) sigurnosnu opremu za obradu podataka, opremu za sigurnost podataka i sigurnosnu opremu za prijenos i održavanje veza, koja koristi procese šifriranja;
- (f) opremu za otkrivanje, raspoznavanje i upravljanje (keyloader) i ključnu opremu za upravljanje, proizvodnju i distribuciju;
- (g) vojne telekomunikacijske satelite i njihove kopnene čelije osim njihovih komponenata dvostrukе upotrebe.

12. Sistemi oružja kinetičke energije velike brzine i odgovarajuća oprema, prema sljedećem, i za njih posebno namijenjene komponente:

12.1. Sistemi oružja kinetičke energije posebno namijenjeni za uništavanje ili izazivanje prekida misije cilja;

12.2. Postrojenja i test modeli posebno namijenjeni za testiranje i (pr)ocjenu, uključujući dijagnostičke instrumente i mete, za dinamičko testiranje projektila i sistema kinetičke energije.

NB: za sisteme oružja koji koriste potkalibarnu municiju ili imaju samo hemijski pogon i odgovarajuću municiju, vidi stavove 1 do 4.

Napomena 1: stav 12 uključuje sljedeće kada je posebno namijenjeno za sisteme oružja kinetičke energije:

- (a) sisteme lansirnog pogona sposobne da ubrzaju mase veće od 0,1 g na brzine koje prelaze 1,6 km/s u režimima pojedinačne ili brze paljbe;
- (b) opremu primarnog smaterijaanja energije, električnog oklopa, skladišta energije, termalnog upravljanja, klimatiziranja, prebacivanja ili rukovanja gorivom; i elektroničke spojeve između napajanja energijom, topa i dugih električnih funkcija upravljanja/pogona kupole;
- (c) sisteme prikupljanja podataka o cilju, praćenju, kontroli vatre ili (pr)ocjeni oštećenja;
- (d) samonavodećeg tražioca, sisteme za vođenje ili preusmjerenje potiska (bočno ubrzanje) projektila.

Napomena 2: stav 12 kontrolira sisteme oružja koji koriste bilo koju od sljedećih metoda potiska:

- (a) elektromagnetnu;
- (b) elektrotermalnu;

- (c) plazmu;
- (d) laki plin; ili

(e) hemijsku (kada se koristi u kombinaciji sa bilo kojom od prethodnih).

Napomena 3: stav 12. ne kontrolira "tehnologiju" za magnetnu indukciju za trajni pogon naprava civilnog transporta.

13. Oklopna ili zaštitna oprema i konstrukcije i komponente, prema sljedećem:

13.1. Sljedeće oklopne ploče:

1. proizvedene da zadovoljavaju vojni standard ili specifikaciju; ili
2. pogodne za vojnu upotrebu;

13.2. Konstrukcije metalnih ili nemetalnih materijala ili njihove kombinacije posebno namijenjene da osiguraju balističku zaštitu za vojne sisteme;

13.3. Vojni šljemovi;

13.4. Tjelesni oklopi i neprobojna odijela proizvedeni u skladu vojnim standardima ili specifikacijama, ili ekvivalenti, i za njih posebno namijenjene komponente.

Napomena 1: stav 13.2 uključuje materijale posebno namijenjene za smjerovaanje oklopa reaktivnog na eksploziv ili za izgradnju vojnih skloništa.

Napomena 2: stav 13.3 ne kontrolira konvencionalne čelične šljemove, ni modificirane ili namijenjene za prihvatanje, niti opremljene bilo kojom vrstom prateće opreme.

Napomena 3: stav 13.4 ne kontrolira pojedinačna odijela tjelesnog oklopa za ličnu zaštitu i njihove dodatke kada se nalaze uz korisnike.

14. Specijalizirana oprema za vojnu obuku ili za simuliranje vojnih scenarija i za nju posebno namijenjene komponente i dodaci.

Tehnička napomena

Termin "specijalizirana oprema za vojnu obuku" uključuje vojne tipove napadnih trenažera, trenažere operativnog leta, trenažere nišanskih radara, generatore nišanskih radara, naprave za obuku iz gađanja, trenažere za protupodmorničko ratovanje, simulatore leta (uključujući centrifuge za obuku pilota/astronauta), radarske trenažere, trenažere instrumentalnog letenja, navigacijske trenažere, trenažere lansera raketa, opremu meta, bespilotne avione, trenažere za naoružanje, trenažere bespilotnih aviona i mobilne jedinice za obuku.

Napomena: stav 14. uključuje sisteme generiranja slike i interaktivnog okruženja za simulatore kada su posebno namijenjeni ili modificirani za vojnu svrhu.

15. Oprema za snimanje ili protumjere, prema sljedećem, posebno namijenjena za vojnu svrhu, i za nju posebno namijenjene komponente i dodaci:

15.1. Rekorderi i oprema za procesiranje slike;

15.2. Foto aparati, fotografска oprema i oprema za procesiranje filma;

15.3. Oprema za pojačavanje slike;

15.4. Infracrvena ili termalna oprema za korištenje slike;

15.5. Oprema radarskih senzora za korištenje slike;

15.6. Oprema protumjera ili protiv-protumjera za opremu kontroliranu pod stavma 15.1 do 15.5.

Napomena: stav 15.6 uključuje opremu namijenjenu za slabljenje funkcije ili učinkovitosti vojnih sistema za korištenje slike ili za minimiziranje takvih učinaka slabljenja.

Napomena 1: Termin "posebno namijenjene komponente" uključuje sljedeće kada su posebno namijenjeni za vojnu svrhu:

- (a) infracrvene cijevi za prematerijaanje slike;
- (b) cijevi za pojačavanje slike (osim prve generacije);
- (c) mikrokanalne ploče;
- (d) cijevi televizijskih kamera niskog svjetlosnog nivoa;
- (e) detekcione nizove (uključujući sisteme za električko povezivanje ili očitavanje);
- (f) piroelektrične cijevi televizijskih kamera;
- (g) sisteme hlađenja za sisteme prijenosa slike;
- (h) blende sa električnim okidanjem fotokromatskog ili elektro-optičkog tipa koje imaju brzinu zatvaranja manju od 100 mikrosekundi, osim u slučajevima blendi koje su osnovni dio kamera velike brzine;
- (i) pretvarače (inverteri) slike sa optičkim vlaknima;
- (j) složene poluprovodne fotokatode.

Napomena 2: stav 15. ne kontrolira električke pojačavače slike prve generacije ili opremu posebno namijenjenu za prihvatanje pojačavača slike prve generacije..

NB: za status nišanskih sprava oružja koje sadrže električke pojačavače prve generacije vidjeti stavove 1 i 5.1.

16. Otkivci, odljevci i drugi nezavršeni proizvodi čija se upotreba prepoznaje u kontroliranom proizvodu po sastavu materijala, geometriji ili funkciji, i koji su posebno namijenjeni za bilo koji od proizvoda kontroliranih st. 1. do 4., 6., 9., 10., 12. ili 19.

17. Razna oprema, materijali i biblioteke, prema sljedećem, i za njih posebno namijenjene komponente:

- 17.1. Kompletne aparature za ronjenje i podvodno plivanje, prema sljedećem:
  - 17.1.1. aparature zatvorenog ili poluzatvorenog kruga (ponovno disanje) posebno namijenjene za vojnu svrhu (npr., posebno dizajnirane da budu nemagnetne);
  - 17.1.2. posebno namijenjene komponente za upotrebu u prematerijaanju aparatura otvorenog kruga za vojnu svrhu;
  - 17.1.3. artikli isključivo namijenjeni za vojnu svrhu sa kompletним aparaturama za ronjenje i podvodno plivanje;
- 17.2. Konstrukcionalna oprema posebno namijenjena za vojnu svrhu;
- 17.3. Fitinzi, obloge i tretmani za smanjenje odraza, posebno namijenjeni za vojnu svrhu;
- 17.4. Oprema poljske inženjerije posebno namijenjena za upotrebu u borbenoj zoni;
- 17.5. Roboti, kontrolori robota i krajnji izvršitelji robota, koji imaju bilo koju od sljedećih karakteristika:
  - 17.5.1. posebno namijenjeni za vojnu svrhu;
  - 17.5.2. uključuju sredstva zaštite hidrauličnih linija od probaja izazvanih izvana osmaterijaenih balističkim fragmentima (npr., uključuje samozatvorive linije) i dizajnirana da koriste hidraulične fluide sa točkama zapaljenja iznad 839 K (566 C); ili
  - 17.5.3. posebno namijenjena ili normirana za funkcioniranje u okruženju elektromagnetskog pulsa (EMP);
- 17.6. Biblioteke (parametarske tehničke baze podataka) posebno namijenjene za vojnu svrhu sa opremom kontroliranom ovom listom;
- 17.7. Oprema za proizvodnju nuklearne energije ili pogonska oprema, koja uključuje nuklearne reaktore, posebno namijenjena za vojnu svrhu i odgovarajuće komponente

- posebno namijenjene ili modificirane za vojnu svrhu;
- 17.8. Oprema i materijal, obložena ili tretirana za smanjenje odraza, posebno namijenjena za vojnu svrhu, osim one koja je kontrolirana drugdje na listi;
  - 17.9. Simulatori posebno namijenjeni za vojne nuklearne reaktore;
  - 17.10. Mobilne radionice za opravku posebno namijenjene za održavanje vojne opreme;
  - 17.11. Poljski generatori posebno namijenjeni za vojnu svrhu; i
  - 17.12. Kontejneri posebno namijenjeni za vojnu svrhu;
  - 17.13. Mostovi posebno namijenjeni za vojnu svrhu.

Tehnička napomena

Za svrhu stava 17, termin "biblioteka" (parametarska tehnička baza podataka) predstavlja skup tehničkih informacija vojne naravi, uz čije korištenje se mogu povećati karakteristike vojne opreme ili sistema.

18. Oprema i tehnologija za proizvodnju proizvoda na koje se ova lista odnosi, prema sljedećem:

- 18.1. Posebno namijenjena ili modificirana proizvodna oprema za izradu proizvoda kontrolirnih ovom listom, i za nju posebno namijenjene komponente;
- 18.2. Posebno namijenjena postrojenja za testiranje okoline i za njih posebno namijenjena oprema, radi certificiranja, kvalificiranja ili testiranja proizvoda kontroliranih ovom listom;
- 18.3. Posebna proizvodna "tehnologija", čak i ako se oprema sa kojom ovakva "tehnologija" treba biti korištena ne kontrolira;
- 18.4. Tehnologija specifična za dizajn, sklapanje komponenti, i funkcioniranje, održavanje i opravke kompletnih proizvodnih postrojenja, čak ako se same komponente ne kontroliraju.

Napomena 1: st. 18.1 i 18.2 uključuju sljedeću opremu:

- (a) nitratore kontinualog djejstva;
- (b) aparature ili opremu za centrifugalno testiranje koje imaju bilo koju od sljedećih karakteristika:
  1. na pogon motorom ili motorima koji imaju ukupno normiranih konjskih snaga više od 298kW(400 ks);
  2. koje mogu nositi korisnog tereta od 113 kg ili više; ili
  3. koje mogu postići centrifugalno ubrzanje od 8 g ili više sa korisnim teretom od 91 kg ili više;
- c) dehidratacione prese;
- d) zavojni istiskivači posebno namijenjeni ili modificirani za istiskivanje vojnog eksploziva;
- e) mašine za rezanje za određivanje veličine istisnutih pogonskih punjenja;
- f) burad (rotirajuća) 1,85 m ili više u prečniku koja imaju kapacitet proizvoda preko 227 kg;
- g) kontinualni mikseri za čvrsta pogonska goriva;
- h) mlinovi na tečno gorivo za sitnjenje ili mljevenje sastojaka vojnih eksploziva;
- i) oprema za dobivanje
- j) tekući prematerijači konvekcije (convection current converters) za prematerijaanje materijala danih na listi u 8.1.6.

Tehnička napomena

Za svrhu stavove 18, termin "proizvodnja" uključuje razvoj, ispitivanje, proizvodnju, testiranje i provjeru.

Napomena 2:

(a) termin "proizvodi" koji se koristi u ovim stavma uključuje:

1. Proizvode koji se ne kontroliraju ako su inferiorni u odnosu na sljedeće specificirane koncentracije:

- hidrazin (vidi stavku 8.1.18);
- vojne eksplozive (vidi stavku 8);

2. proizvode koji se ne kontroliraju ako su inferiorni u odnosu na tehničke limite;

3. metalna goriva i oksidante koji se čuvaju u obliku tankih pločica od faze isparenja (vidi stavku 8.1.2);

b) Termin "proizvodi" koji se navode u ovoj listi ne uključuje:

1. signalne pištolje (vidi stavku 2.2);

2. supstance isključene iz kontrole pod napomenom 3 stavove 7;

3. lične dozimetre za radioliško mjerjenje (vidi stavku 7.6) i maske za zaštitu od posebnih industrijskih opasnosti;

4. acetilen, propan, tečni kiseonik, difluoramin (HNF2), isparivu azotnu kiselinu i kalij azotov prah (vidi napomenu 5 stavove 8);

5. zračnimotori isključeni iz kontrole pod stavom 10;

6. konvencionalne čelične šljemove koji nisu opremljeni sa, ili modificirani, ili namijenjeni za prihvatanje, bilo kojeg tipa dodatne naprave (vidi napomenu 2, stav 13);

7. oprema s industrijskim mašinama, koje se ne kontroliraju kao što su mašine za oblaganje i koji nisu drugdje specificirani i oprema za izradu odljevaka od plastike;

8. muškete, puške i karabini koji datiraju od prije 1938. god, reprodukcije mušketa, pušaka i karabina koje datiraju od prije 1890. god, revolveri pištolji i automatske puške koji datiraju od prije 1890. god, i njihove reprodukcije;

(Napomena 2(b)8 stava 18 ne dopušta izvoz tehnologije ili proizvodne opreme za nezastarjelo pješadijsko naoružanje, čak i ako se koristi za izradu reprodukcija zastarjelog pješadijskog naoružanja).

Napomena 3: stav 18.4 ne kontrolira tehnologiju za civilne svrhe, kao što je poljoprivredna, farmaceutska, medicinska, veterinarska, za zaštitu okoliša, upravljanje otpadom, ili u industriji hrane (vidi napomenu 5 stava 7.).

19. Sistemi oružja usmjerene energije (OUE), odgovarajuća ili oprema za protumjere i test modeli, prema sljedećem, i za njih posebno namijenjene komponente:

19.1. Laserski sistemi posebno namijenjeni za uništenje ili izazivanje prekida misije cilja;

19.2. Sistemi snopa čestica koji mogu uništiti ili izazvati prekid misije cilja;

19.3. Sistemi radiofrekvencije (RF) visoke snage koji mogu uništiti ili izazvati prekid misije cilja;

19.4. Oprema posebno namijenjena za otkrivanje ili identifikaciju, ili obranu od sistema kontroliranih st. 19.1 do 19.3;

19.5. Modeli za fizičko testiranje i odgovarajući rezultati testova za sisteme, opremu i komponente kontrolirane ovom stavom.

Napomena 1: sistemi oružja usmjerene energije kontrolirani stavom 19 uključuju sisteme čija se sposobnost izvodi iz kontrolirane primjene:

(a) lasere neprekidne talasne ili pulsne snage dovoljne da izazove rušenje na način sličan konvencionalnoj municiji;

(b) ubrzivače čestica koji projektiraju snopove nabijenih ili neutralnih čestica sa razornom snagom;

(c) odašiljače radiofrekventnog snopa sa visokom pulsnom snagom ili visokom prosječnom snagom koji proizvode polja dovoljnog intenziteta da onesposobi

elektroničke instalacije na udaljenoj meti.

Napomena 2: stav 19 uključuje sljedeće stavove kada su posebno namijenjene za sisteme oružja usmjerene energije:

- (a) opremu za primarnu proizvodnju energije, skladištenje energije, prebacivanje, održavanje energije ili za rukovanje gorivom;
- (b) sisteme prikupljanja podataka o cilju ili za praćenje;
- (c) sisteme koji mogu (pr)ocijeniti oštećenje mete, uništenje ili prekid misije;
- (d) opremu za upravljanje snopom, širenje ili nišanjenje;
- (e) oprema sa sposobnošću brzog okretanja snopa za brze višestruke operacije na cilju;
- (f) prilagodivu optiku i spojниke faza;
- (g) tekuće sprave za ubrizgavanje snopova negativnih hidrogenskih jona;
- (h) "kosmički kvalificirane" komponente akceleratora;
- (i) ljevkastu opremu za snop negativnih jona;
- (j) opremu za kontrolu i skretanje snopa jona visoke energije;
- (k) "kosmički kvalificirane" folije za neutraliziranje snopova negativnih hidrogenskih izotopa.

20. Cirogenična i superprovodnička oprema, prema sljedećem, i za nju posebno namijenjene komponente i dodaci:

20.1. Oprema posebno namijenjena ili konfigurirana za instaliranje u vozila za vojne kopnene, pomorske, zračne ili kosmičke primjene, koja može funkcionirati u pokretu i proizvoditi ili održavati temperature ispod 103K (-170 C);

Napomena: stav 20.1 uključuje mobilne sisteme koji obuhvataju ili koriste dodatke ili komponente proizvedene od nemetalnih materijala ili materijala koji ne provode elektricitet, kao što je plastika, ili epoksi-impregnirani materijali.

20.2. Superprovodnička električna oprema (rotirajući mašine i transformatori) posebno namijenjena ili konfigurirana za instaliranje u vozila za vojne kopnene, pomorske, zračne ili kosmičke primjene, koja može funkcionirati u pokretu.

Napomena: stav 20.2 ne kontrolira hibridne homopolarne generatore direktnе struje koji imaju jednopolne normalne metalne rotore koji rotiraju u magnetnom polju koje smateruju superprovodnički namotaji, pod uvjetom da su ovi namotaji jedina superprovodnička komponenta u generatoru.

21. Software, prema sljedećem:

21.1. Software posebno namijenjen ili modificiran za razvoj, proizvodnju ili korištenje opreme ili materijala kontroliranih ovom listom;

21.2. Poseban software, prema sljedećem:

21.2.1. Software posebno namijenjen za:

- (a) modeliranje, simulaciju ili (pr)ocjenu vojnih sistema oružja;
- (b) "razvoj", praćenje, održavanje ili osavremenjavanje softwarea ugrađenog u vojne sisteme oružja;
- (c) modeliranje ili simuliranje scenarija vojnih operacija, koji nisu kontrolirani stavom 14;
- (d) primjene u komandovanju, komunikacijama, kontroli i obavještajnom radu (C3 I);

21.2.2. Software za određivanje učinaka oružja konvencionalnog, nuklearnog, hemijskog ili biološkog ratovanja.

22. Tehnologija u skladu općom tehnološkom napomenom liste za razvoj, proizvodnju ili upotrebu stavu kontroliranih ovom listom, osim tehnologije

kontrolirane u st. 7. i 18.

23. Sigurnost i paravojska prema sljedećem:

Stavke koje su bliske vojnom/obrambenom sektoru (osim onih koje su specificirane u st. 1 do 22)

23.1. Oružja/vatrena oružja glatke cijevi: oružja glatke cijevi poluautomatskog ili pump-akcionog tipa i za njih posebno namijenjene komponente i dodaci.

Napomena 1: stav 23.1 ne kontrolira oružja koja mogu ispaliti najviše tri hica prije ponovnog punjenja.

Napomena 2: stav 23.1 ne kontrolira lovačko ili sportsko oružje definirano nacionalnom legislativom.

23.2. Terenska vozila: vozila sa pogonom na svim točkovima koja se mogu uporabljivati izvan puta koja su proizvedena ili opremljena metalnim ili nemetalnim materijalima radi pružanja balističke zaštite.

Napomena 1: za svrhe stavove 23.2, balistička zaštita uključuje zaštitu predviđenu standardom Nacionalnog instituta pravde (NIP) 0101.03 (aprili 1987. god) tipovi IIIA-IV.

Napomena 2: stav 23.2 ne uključuje vozila za transport dragocjenosti i novca.

23.3. Simulatori: simulatori posebno namijenjeni ili koje proizvođači prezentiraju kao podesne za obuku iz upotrebe bilo kojeg vatrenog naoružanja ili oružja obuhvaćenog odredbama zajedničke liste, i za njih posebno namijenjene ili modificirane komponente ili dodaci.

23.4. Ostala oprema:

23.4.1. Trajekti, splavovi koji nisu obuhvaćeni stavom 9, posebno namijenjeni ili modificirani za vojnu upotrebu i komponente za njih.

23.4.2. Otkivci, odljevci i poluzavršeni proizvodi posebno namijenjeni za oružja predviđena u st. 1. do 23.

23.4.3. Municija i punjenja, uključujući projektile, za "artikle" predviđene u st. 1. do 23. i za njih posebno namijenjene komponente.,

Napomena 1: stav 23.4.3 ne kontrolira municiju i punjenja uključujući projektile, namijenjene za lovačka i sportska oružja definirane nacionalnom legislativom.